

A világ automobiltermelése.¹⁾

Fabrication mondiale d'automobiles.

A világ automobiltermelése az 1927. évben erősen visszaesett. Míg az 1926. évben gyártott személy- és teherautóautóautók száma meghaladta az 5 millió darabot s az 1925. évi gyártmányok száma 4·9 milliót tett, 1927-ben a termelés a 4·2 millió darabot sem érte el.

A világtermelésről a következő felsorolás tájékoztat (ezer darabban):

	1925	1926	1927
Egyesült Államok	4.266	4.299	3.394
Anglia	177	209	232
Franciaország	177	190	190
Kanada	161	205	179
Németország	63	45	115
Olaszország	40	65	55
Többi államok	16	21	30
Összesen:	4.900	5.034	4.195

A világtermelés e csökkenésének okát elsősorban abban kell keresnünk, hogy az *Amerikai Egyesült Államokban*, amely domináló szerepet játszik a termelésben és fogyasztásban, az 1927. év folyamán kedvezőtlenek voltak a termelési és értékesítési viszonyok. Az Egyesült Államok 1925-ben az össztermelés 87, 1926-ban 85%-át szolgáltatta. 1927-ben az Egyesült Államok részesedése a világtermelésben csak 81% volt. A személykocsik gyártása az Egyesült Államokban 22·8%-kal esett vissza az előző évhez képest, a teherkocsiké és autóbuzsoké 7%-kal.

Az amerikai termelés visszaesése két főokra vezethető vissza. Az egyik ok a belső piac telítettségé. Az Egyesült Államokban ma már minden 5 lakosra jut egy automobil s úgy látszik, hogy ez a kvóta egyelőre kielégíti a szükségletet. A közeljövőben a belső fogyasztás már csak igen csekély mértékben fog fokozódni új fogyasztók révén, a piac felvevőképességét elsősorban a régi kocsik kicserélésének mértéke fogja megszabni. Az utánpótlási szükséglet évente mintegy 2 millió darabra becsülhető, ami csaknem fele az évi termelésnek. A másik ok a Ford-művek termelésében bekövetkezett csökkenés. Ford ugyanis eddigi, olcsó típusra szorítkozó termeléséről az 1927. év második felében áttért az újabb kereslet igényeit jobban kielégítő termelésre,

ami üzemeinek átszervezését tette szükségessé. Az ennek folytán bekövetkezett fennakadást, illetve redukcziót az amerikai termelésnek meg kellett éreznie, minthogy a Ford-művek még 1926-ban is Amerika főtermelői voltak.

Amerikai becslés szerint a legnagyobb cégek *termelő-képessége* — ezer darabban — a következő:

General Motors Corporation	2.700
ebből:	
Chevrolet	1.200
Oakland-Pontiac	864
Buick	480
Oldsmobile	96
Cadillac-La Salle	60
Ford	2.250
Chrysler & Dodge	746
ebből:	
Dodge Broth	396
Chrysler	350
Hudson Essex	360
Nash Motor	210
Studebaker	200

Általában megfigyelhető Amerikában a könnyű és olcsó kocsifajtákról a gyorsabb és drágább kocsikra való áttérés. A General Motors Corporation, amely inkább be volt rendezve az új ízlésnek megfelelő kocsik gyártására, Forddal szemben előtérbe nyomult. Míg Ford termelésének az össztermelésben való részesedése az 1927. év első felében 26%-ra süllyedt az 1926. év első felének 39·5%-os részesedésével szemben, a General Motors Corporation termelését 22·7%-ról 36·8%-ra emelte.

Az amerikai belfogyasztás csökkenésével szemben az Amerikából importáló országok szükséglete 1927-ben jelentősen fokozódott. Az amerikai automobilexport különben is az utolsó években évről évre növekedett. Az 1927. évi automobilexport az Egyesült Államokból a termelés 12·9%-a, 437 ezer darab volt, amely szám az előző évvel szemben 14%-os emelkedést jelent. A kivitelben is a drágább, jobb kiállítású típusok favorizálása észlelhető. Így pl. az 500 dollárt meg nem haladó értékű kocsik kivitele 1927-ben 26%-kal csökkent, viszont az 1201—2000 dolláros egységekből 1927-ben háromszor annyi került exportra, mint 1926-ban. Az 501—1200 dollár értékű autók kivitele is 60%-kal emelkedett.

Az Egyesült Államok a legtöbb autóbilt

¹⁾ A korábbi adatokat I. M. *Statisztikai Szemle* 1926. 12. sz. E cikk adatait a *Commerce Reports* és a *Wirtschaft und Statistik* c. folyóiratokból merítettük. Ismertetésünk csak a szűkebb értelemben vett gépjárműveket: a személy- és teherautóautókat fargyalja.

Ausztráliában helyezi el. Ide 65.000 kocsit vittek ki 1927-ben, az összkivitel 15%-át. Következnek: Argentína 13·5, Kanada 8·8, Dánia és Brazília 7%-os részesedéssel. 1928-ban a kanadai és argentinai kivitel nyomult előre. Bár a kivitel az utolsó években is erősödött, a jövőben a kivitel esökkenésére lehet számítani, minthogy a külállamok felvevőképessége is visszafejlődik.

Nagy-Britannia a világtermelésben 5·5%-kal részesedik. Részesedése felfelé haladó tendenciát mutat. 1927-ben az országban 162.000 személy- és 70.000 teherkocsit állítottak elő. Nagy-Britannia automobilipara az országnak és gyarmatainak szükségletét elégíti ki elsősorban, kivitele az európai országokba csekély.

Franciaország 1925-ben még második helyen állott a világtermelésben s Európában a legnagyobb termelő volt. 1927-ben a világtermelésben harmadik helyre, az európai termelés szempontjából a második helyre szorult le. Az ország automobilipara a háború után erős fellendülést vett. 1927-ben Franciaországban 190.000 automobilt állítottak elő, ami 4·5%-a a világprodukciónak. Az előállított

típusok száma háromszor olyan nagy, mint az Egyesült Államokban. A frank stabilizálása óta a kivitelnek a termeléshez viszonyított aránya visszaesett, de még 1927-ben is a kivitel a termelés 27%-át tette.

A világtermelésben negyedik helyen *Kanada* áll 4·3%-os részesedéssel. A termelés felét exportálja.

Németország az ötödik nagy termelő. Részesedése a világtermelésben 3%. A termelési viszonyok 1924 óta kedvezőbbé váltak, 1927-ben 91.102 személykocsit és 23.707 teherkocsit állítottak elő. Különösen a személykocsik gyártása fejlődik: 1927-ben kétszerannyi személykocsi készült, mint 1925-ben s csaknem háromszorannyi, mint az automobilipar szempontjából kedvezőtlen 1926. évben. Az utolsó években az árak erős olcsóbbodása észlelhető. Míg a nagykereskedelemben az autók ára még 1924-ben is a békeparitás felett volt, 1928-ban az átlagárak 30—40%-kal kisebbek, mint 1913-ban. A német kivitel aránylag kis részét teszi a termelésnek. 1927-ben a termelésnek értékben 7%-a került exportra.

◎ KERESKEDELEM ÉS KÖZLEKEDÉS ◎

Magyarország külkereskedelme 1928 november havában

Commerce extérieur de la Hongrie en novembre 1928.

La valeur des importations ayant été de 112 millions de pengős en novembre 1928 et celle des exportations de 82·6 millions, la balance du commerce extérieur s'est soldée par un excédent d'importation de 29·4 millions.

Par rapport au même mois de l'année dernière, les importations ont augmenté de 7·7 millions de p. et les exportations seulement de 700.000 p.

Dans les onze premiers mois de l'année en cours, la valeur des importations a été de 1.081·4 millions de p., celle des exportations, 735·5 millions et la balance s'est soldée par un excédent d'importation de 345·9 millions, contre 322·7 millions dans la période correspondante de l'année dernière.

A l'importation, les bois bruts et ouvrés ont occupé la première place avec une valeur de 14 millions de p. (contre 10 millions au mois correspondant de l'année précédente), représentant 13% de toute l'importation. Les entrées de cuir brut ont vivement progressé, dépassant de 1·7 million de p. celles de novembre 1927. Les importations de graisses techniques et de machines électriques se sont élevées en valeur chacune de 1·5 million de p. On constate une progression notable pour l'huile minérale, les articles en fer, les métaux bruts, le

coton brut, etc. Les importations de tissus de coton et de laine ont continué à fléchir; la valeur en a été inférieure de 3·7 millions de p. à celle de novembre 1927. On voit une régression aussi pour les fils et fils retors de coton et les fils de laine.

A l'exportation, le froment a fort reculé; on y note une diminution de 2·3 millions de p. comparativement au mois correspondant de l'année dernière. La farine (—1·4 million de p.), le seigle, les produits de volaille et de porc ont également été en diminution. Par contre, on voit une progression pour les sorties de porcs (+1 million et ½ de pengős), de volailles tuées (+1 million de p.), de sucre (+1·5 million), de tabac brut (+ plus de 1 million de p.) et de demi produits en fer (+ plus de 1 million de p.). L'exportation de vin s'est un peu ranimée; on en a exporté pour 2 millions de p. contre 1 million en novembre 1927.

*

A folyó év november havában a behozott áruk értéke 112, a kivitt áruk értéke pedig 82·6 millió pengőt tett ki, a külkereskedelmi mérleg tehát 29·4 millió pengő behozatali többlettel zárult. A múlt évi november havi forgalomhoz viszonyítva a be-